

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

18. december 2018

**Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 103 (L 1 - § 7.
Finansministeriet) af 14. december 2018 stillet efter ønske fra
Rune Lund (EL)**

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse det demografiske træk år for år i perioden 2019-2025 i procent og mia. kr. med en decimal i den offentlige sektor samlet set, samt i hhv. kommuner, regioner og stat? Det demografiske træk bedes opgjort efter tre beregningsprincipper: Inklusiv fuld effekt af sund aldring, inklusiv delvis sund aldring, eksklusiv sund aldring.

Svar

Væksten i det demografiske træk er et beregningsteknisk mål, der opgør hvor meget ressourceanvendelsen til det samlede offentlige forbrug rent mekanisk vil ændre sig, hvis befolkningen ændrer sig, og det forudsættes at den reale udgift pr. bruger er fastholdt uændret, dog med en korrektion for *delvis sund aldring*.

Beregningen af det demografiske træk skal generelt fortolkes varsomt. Væksten i det demografiske træk anvendes primært som et element i en langsigtet holdbarhedsberegning, og opgørelsen er således ikke tiltænkt til beregninger af fx det konkrete udgiftstræk i de enkelte år, navnlig ikke på særskilte udgiftsområder eller sektorer, og er heller ikke udtryk for udgifter, der skal findes konkret finansiering til. Det demografiske træk tager blandt andet ikke højde for mulige produktivetsforbedringer i den offentlige sektor og indgår som ét blandt mange input i den løbende tilrettelæggelse af finanspolitikken. Det er et politisk valg, hvordan der prioriteres mellem tilførsel af flere ressourcer til offentlige forbrugsudgifter og fx lavere skat.

Beregningen af det demografiske træk korrigeres som nævnt for, at befolkningens forventede sundhedstilstand – afspejlet ved en forlænget levetid – skønnes at blive forbedret fremadrettet, såkaldt *sund aldring*. En 80-årig i 2050 forventes således at leve længere og have et bedre helbred end en 80-årig i dag, og herved ventes en 80-årig i 2050 også at have et lavere træk på individualiserbare helbredsrelaterede udgifter som fx hospitaler, medicin, plejehjem og hjemmepleje end en 80-årig har i dag. Korrektionen for sund aldring mindsker således isoleret set det demografiske træk. For en yderligere uddybning af korrektionen for fuld, delvis og ingen sund

aldring henvises til *Svar på Finansudvalgets spørgsmål 639 (alm. del) af 21. september 2018*.

Som udgangspunkt er væksten i det demografiske træk ikke sektorfordelt på kommuner, regioner og stat. Finansministeriet foretager imidlertid med usikkerhed en grov fordeling af udgiftsområder for det individuelle offentlige forbrug:

- **Kommuner:** Folkeskole, dagpleje, hjemmehjælp, plejehjem og beskæftigelsesindsats.
- **Regioner:** Hospitaler, sygesikring og medicin.
- **Stat:** Undervisning (blandt andet gymnasier og videregående uddannelse, men ekskl. folkeskole) og kultur, fritid mv.

Det kollektive offentlige forbrug opdeles med 2/3 til staten og 1/3 til kommunerne. Der indregnes således ikke kollektivt offentligt forbrug til den regionale sektor. Endeligt er øvrige sociale udgifter og øvrige sundhedsudgifter beregningsteknisk fordelt mellem sektorerne.

Væksten i det samlede demografiske træk samt væksten i det sektorfordelte demografiske træk med de tre beregningstekniske scenarier for sund aldring er opgjort i tabel 1. Efter vanlig praksis er væksten opgjort i halve mia. kr.

Det bemærkes, at de individualiserbare helbredsrelaterede ydelser kun findes i kommuner og regioner. Derfor er væksten i det demografiske træk i staten uændret ved de tre opgørelsesmetoder.

Tabel 1

Beregnet årlig vækst i det samlede og sektorfordelte demografiske træk, 2019-2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2019-2025
Samlede demografiske træk								
<i>Årlig vækst i mia. kr. (2019-priser) ved</i>								
- Ingen sund aldring	3½	3½	3½	3½	4	4	4	27
- Delvis sund aldring	3½	3	3	3	3½	3½	3½	23½
- Fuld sund aldring	3	2½	2½	2½	3	3	3	19½
<i>Årlig pct.-vis vækst ved</i>								
- Ingen sund aldring	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,75
- Delvis sund aldring	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,65
- Fuld sund aldring	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,55
Kommuner								
<i>Årlig vækst i mia. kr. (2019-priser) ved</i>								
- Ingen sund aldring	1½	1½	1½	2	2	2	2½	13½
- Delvis sund aldring	1½	1½	1½	1½	2	2	2	12

- Fuld sund aldring	1	1	1	1	1½	1½	1½	9
<i>Årlig pct.-vis vækst ved</i>								
- Ingen sund aldring	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	1,0	0,8
- Delvis sund aldring	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	0,7
- Fuld sund aldring	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,6
Regioner								
<i>Årlig vækst i mia. kr. (2019-priser) ved</i>								
- Ingen sund aldring	1½	1½	1½	1½	1½	1½	1½	10
- Delvis sund aldring	1	1	1	1	1	1	1	7½
- Fuld sund aldring	1	1	1	1	1	1	1	7
<i>Årlig pct.-vis vækst ved</i>								
- Ingen sund aldring	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1
- Delvis sund aldring	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,9
- Fuld sund aldring	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8
Stat								
Årlig vækst i mia. kr. (2019-priser)	½	½	½	½	½	½	½	3½
Årlig pct.-vis vækst	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

Kilde: Danmarks Statistik, Opdateret 2025-forløb, august 2018 og egne beregninger.

Indeværende besvarelse er på linje med besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål 639 af 21. september 2018 baseret på den seneste mellemfristede fremskrivning fra august 2018.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister